

A zászlóaljparancsnok köszönete.

Vármegyénk alispánjától a következő átiratot kaptuk:

Lederer Miksa alezredes ur, honvéd állomás parancsnok, a helybeli honvéd zászlóalj részére összegyűlt 800 koronáért, valamint az ajándékozott borért, egy hozzáim intézett átiratában hálás köszönetet mond és ezt az adakozó közönség tudomására hozni kéri.

Midőn ezennel kérésének örömmel teszek eleget, szíves hangulattal két utolsó mondatát szószentem idézem:

„Mondhatom, hogy — főleg a mostani komoly pillanatokban — végtelen jól esik a közönség nemes lelkiségének ezen megnyilvánulása, mert ebből ismét csak bizonyítékát látom közönségünk szimpátiájának, melylyel honvédségünk iránt viselkedik.

Ugy tisztikarom, mint legénységem előtt felejtethetetlen marad városunk ezen nemeslelkűsége; mindig büszkeséggel fogunk viselkedni mindnyájan kedvességükre, melyért az Ég Ura jutalmazza meg mindannyiukat.”

Dókus Gyula,
alispán.

Elismerés a tisztviselőknek.

A vármegye közg. bizottsága legutóbbi ülésén a legőszintebb hazafiúi örömmel vette tudomásul az alispán felolvasott jelentéséből, hogy ő cs. és kir. Felsége folyó évi július hó 25-én és 31-én a mozgósítás és az egész népfelkelés felhívása és behívása iránt legkegyelmesebben kiadott rendeletére a bevonulás végig az egész vonalon a legnagyobb gyorsasággal, rendben és igen nagy lelkesedéssel történt meg.

Az elnöklő főispán javaslatára készséggel fejezte ki a bizottság elismerését úgy a vármegye alispánjának, valamint a neki e tekintetben segédkező közg. tisztviselőknek ama buzgó tevékenységükért, amit a munkaerejüket próbára tevő mozgósítási intézkedések gyors megtételével kifejtettek.

A sebesültek leendő ellátása vármegyénkben.

A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén vármegyénk főispánja szép szavakban számolt be a sebesültekről történt gondoskodásról.

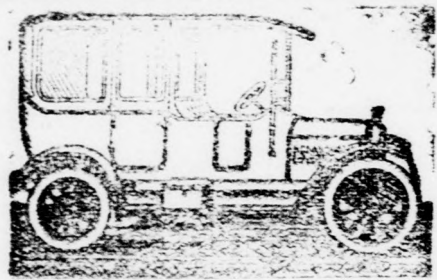
E szerint sebesülteink a „Vörös Kereszt” és az azt támogató egyetek jól berendezett, felszerelt nyugvó helyein fognak lelkes honleányaink ápolásával enyhülést és gyógykezelést találni. Ezen kívül pedig mindazok, akik csak tehetik, akiknek Isten kegyelméből megadatott hozzá a mód, ispotályoknak rendezik be házaikat.

A helybeli dohánnyár 212 sebesülte van berendezve. Gróf Mailáth József perbenyiki nagybirtokos egy-maga 65 tiszt és 165 közlegény ápolására szolgált helyet és látja el minden tekintetben a saját költségén. Báró Sennyey Pálné battányi kastélyában 20 beteg lesz ellátva. Gróf Széchenyi Bertalan az egész upori kastélya e célra van berendezve. — Gróf Berchtold Kázmér nagykázméri, Wohlman Kázmér laborezrévi kastélyában szintén szerelnék fel ágyakat. Báró Maillat Nándor szintén rendelkezésére bocsátotta egy kastélyát a sebesülteknek. Mindezekon kívül az iskolák is rendelkezésre állanak.

Abban a lélekemelően, egységesen megnyilvánuló hangulatban, a melylyel a jogos és igazságos hadjáratot a monarchiának minden egyes — bárminő nyelvet beszélő — hű fia kíséri, nyugszik a biztosítéka annak, hogy szegény és gazdag egyaránt fogja áldozatát e két szent célra meghozni, — a gazdag aranyait, a szegény önmagától megvonható filléreit a haza oltárára letenni — és a közg. bizottság ez örökké emlékeze-

tes nemes tények megörökítésével a haza elismeréséhez csupán hálás köszönetét fejezheti ki mindazoknak, akik e ténykedéseikkel hazánk megmentése, nagygyá tételéért a kezökben fegyverrel küzdő fiainkat támogatják.

Automobilok

keveset használtak eladók. Magyarországon legnagyobb választékban 150–200 darabig állandóan rendelkezésre áll, fuvarozásra, városi és tura-használatra, nyitott és csukott autók, valamint autobuszok és teher-automobilok minden célra, mindenféle gyártmányú legutolsó típusokból állandó kiállítás 1000 koronától feljebb minden árban.

Keveset használt gummik és felszerelések. Budapest VI., Liszt Ferenc-tér 3. sz.

Telefon 149–62.

FEKETE SÁNDOR.

A háboru és a pénz.

Mennyibe kerülnek az első hetek? — A diadal hatása a közgazdaságra. — A bankbetétek biztonsága.

Irta: Dr. Hantos Elemér,
országgyűlési képviselő.

A mozgósítási állomásokról a felvonuló körzetekbe irányuló szállítások lebonyolítása, körülbelül két millió embernek s rengeteg anyagának elhelyezése és raktározása, hadászati vasutvonalak építése, egyéb intézmények létesítése, rengeteg szükségletet támaszt fizetési eszközökben, amelyről idejekorán gondoskodtak. A hadvezetőség kötelessége azért a hadrend és a mozgósítás tervének megállapításával egyidejűleg a hadsereg szállítási és elraktározásának mindenféle szükségleteit a háborus bonyodalmak okozta áremelkedésekkel együtt számba venni és legalább a háboru első hónapjaira részletes költségelírányzatot kidolgozni, amely azután alapul szolgál a pénzügyminiszternek előkészületeihez, a pénzügyi mozgósításhoz.

Az állam ezen valódi számokban legalább hozzávetőleg előre megállapítható szükségleteihez szegődik egy képzeleti és hatásaiban kiszámíthatatlan ijedségi (rémületi) szükséglet. Az állam, valamint a háboru célját szolgáló ipari és kereskedelmi vállalatok szükséglete nyomatékosan lép fel, nem olyan viharosan, nem olyan fejtellenül, mint ez az ijedelmi szükséglet. Utóbbi szertelen, mert nem a higgadt megfontolás, hanem a riadalom, a rettegetés születtje. A hidegvér helyébe a félelem lép, ezer meg ezer kéz ösztönyszerűleg fizetési eszközök után nyul, az üzleti világ pénzt kíván látni és birni, valódi, markolható készpénzt, vagy legalább is ezzel egyenértékű pénzhelyettesítőket. A bankok és takarékpénztárak, melyek nemrég még két kézzel adták a hitelt, most maguk is igénybe vesznek minden összeköttetést, kihasználnak minden hitelforrást, hogy készpénzhez jussanak. Aggódo magánosok, töképenzesek abbéli félelmükben, hogy követeléseik nem fognak befolyjni, esedékes kamataikat

nem fogják megkapni, szinte részt vesznek a fizetési eszközök utáni hajszában: pénzt keresnek, még pedig mennél többet ebből a nagyszerű jószágból a jövő minden eshetőségére. Szerencse az, hogy amilyen hirtelen és megdöglősen támad a rémület, olyan hamarosan szokta elérni tetőpontját.

Gyakran már az első ágyúlövés, rendszerint az első ütközet, de minden esetre az első diadal híre előcsalja rejtékéből az ijedségi tartalékok nagy részét. Az egész közgazdaság mintegy varázsütésre megnyugszik.

Másképp áll a helyzet vereség esetén. A riadalmat ekkor hosszú pangás váltja fel. A kereskedői világ igényeivel visszavonul, a gazdasági élet nem szorul fizetési eszközökre, mindenki túl van a legrosszabb eshetőségen, egyedül az állam az, amely egyre határozottabban, követelőzőbben lép előtérbe szükségleteivel.

A mozgósítás és hadüzenet első heteiben rengeteg fizetési szükséglet vár kielégítésre. Riesser ezt a szükségletet a hadüzenet első hat hetében a német birodalomra nézve közel 5 milliárd koronára teszi. A számítás azonban kissé túlzott. Mert igaz ugyan, hogy ép a mozgósítás első hetei, a mikor több százezer ujonnan bevonult tartalékos fizetést, ellátást, felszerelést és felfegyverkezést igényel, aránytalanul több pénzt nyelnek el, mint a háboru bármelyik későbbi létszaka, még sem szabad felejtünk, hogy óriási az a tökefogyasztás, mely manapság katonai államokban már békében hadi felszerelésekért végbe megy s az élsími, ruházatkészítőknek, kötőszereknek és egyéb anyagnak rengeteg készlete a mozgósítás és hadviselés költségeit jelentékenyen csökkentik régebbi időkkel szemben.

A monarchia államainak tényleges szükséglete a hadrakelés első hat hetében alig haladja meg az 1 milliárd koronát.

Körülbelül ugyanennyire becsülhető a kereskedelemnek és iparnak indokolt igénye a mozgósítással és háborúval kapcsolatban. Az ijedség-szükségletet nagyon nehéz megbecsülni. Szomorú tapasztalat az, amelyet a közel múltban szereztünk. Amikor 1912. októberében a balkáni háboru kitört, a monarchia több részén, különösen Galiciában, Bukovinában, Ti-

rolban és Csehországban valóságos riadalom tört ki, a közönség megosztotta a bankokat és takarékpénztárakat, hogy betéteit kiszedje, készpénzzé tegye s otthon őrizze. Ausztriában több mint fél milliárd koronát, nálunk közel annyit nyelt el a sárga veszedelem, amely az aranyat a pénzcélsekre nyerte, a ládáiába, a hárnyába bujtatta, semmi előnyére a tulajdonosoknak, de óriási kárára a közgazdaságnak. A betétfelmondások soron követték a hitelfelmondásokat s a fizetésképtelenségek, bukások és csődök hosszú sora, amely az utolsó évtizedben a monarchia mindkét államára zúdult, nagy részben annak az ijedségi tartalékolásnak következménye, amely minden komoly ok nélkül elvonta a pénzt rendeltetési helyétől, gyengítette az általános fizetési alapot és megingatta mindenki bizalmát mindenki szemben.

Ahol a közönség idegessége ilyen arányokat élt, ott sem az állam pénze, sem az állam hitelle nem elegendő arra, hogy a bajoknak elejét vegye. Itt elsősorban pszichikai eszközökkel, a közönség felvilágosításával kell hatni. (A jelenség a közönség gazdasági érettségére is szomorú világot vet. Hogy ennek terjedésével mint csökken a veszély, azt a porosz takarékpénztárak példája mutatja, ahol még 1848-ban a betétek 10%-át fizették vissza, míg 1870-ben már hasonlíthatatlánul kisebb töredékét.) A tömeg ugyanis azt hiszi, hogy háborúban az ellenség, vagy szorultságban maga a kormány is ráteheti kezét takaréklílléire.

Eltekintve attól, hogy erre például modern háborúba még nem volt, ma már az 1907. évi okt. 18. napján Hágában kelt és nemcsak a monarchia, hanem legtöbb európai állam törvénytarába iktatott „egyezmény a szárazföldi háboru törvényeiről és szokásairól” nyújt jogi biztosítékot, hogy ilyen eset elő ne fordulhasson.

Az egyezmény világosan megállapítja, hogy az a hadsereg, amely valamely területet megszáll, csakis az állam tulajdonában lévő készpénzt és értékeket s az államot megillető behajtható követeléseket foglalhatja le, a magántulajdon el nem kobozható, a községek vagyona pedig ugyanazon elbánás alá esik, mint a magántulajdon.

A háboru legújabb eseményei.

(Hiteles távirati tudósítások.)

A Balkán, ahonnan a világháboru véres csóvját közénk dobták, most mint lenyűgözött, vesztett indulatoktól tépett fenevad hánycodik. A körülzárt Szerbia vad erőfeszítésekkel igyekszik a huroktól megszabadulni. Kapura van szüksége és Görögországon át akar élelmiszert és hadiárut behozni. Ezt azonban sem Bulgária, sem monarchiánk nem nézheti tétlenül. Monarchiánk kijelentette, hogy ha Görögország csak passzív is támogatná Szerbiát, a görög kikötőket azonnal blokádnak alá veti. Montenegró blokádját már megkezdte. Oroszország ultimátummal kísérelte meg a Dardanelák megnyitását, de a török porta válasza elutasító volt. Törökország felajánlotta monarchiáknak bármely pillanatban való aktív föllépését.

Egész Európa fegyverektől zörög. — A hadi siker állandóan kíséri német szövetségeseink fegyvereit a franciákkal és oroszok-

kal szemben. Süstörögnek az Océánok az elmerülő hadihajók testétől. Ellenségeink végzete jár szárazon és vizen. Hiszünk biztos győzelmünkben és a jobb jövőben...

A harctereken előfordult és a háborúval kapcsolatos legújabb eseményekről a következő hiteles távirataink adnak hírt:

A déli harctérről.

Bpest, aug. 14.

(Érkezett este 8 órakor.) A szerb harctéren nyugalom van. Utózetekről máig sem érkeztek hírek. Szerbia egyre nagyobb zavarokkal küzd.

Belgrádban teljes az anarchia. A csöcselék tör, zúz és rabol. Nagyon sok sebesültet szállítottak innen Szerbia belsejébe.

Szerbiát az albán nagy veszély fenyeget meg megszállották a s több helyen betörték és néhány várost márlták. Az előnyor egyre tart.

A montenegrói újabb eseménye Mo monarchia részéről már alá helyezése.

A balkáni államok készülődése folyna Románia, Törökország ország fegyverkezne három monarchiánk ezért valószínű, h kerülnek Oroszorsz

szerint Oroszország már elküldte Románi

után Bulgária ke Csupán Görögország mellé és nyújt ne

Törökország folytat kezést és kész arra, esetén a bolgárokkal

akcióba. Hir szer Magyarország, Né Bulgária között me

létre és ugyanilyen van folyamatban Németország és To zött is.

Százezer k adtak a karánsel

Lugosról jeler román határhozra ránsebesi vagyont mánya a terület hátramaradottai r

koronát szavazot tározta, hogy ez élelmiszereket sze re szorultak köz

tás végett. Medve Zoltán megyei főispán

arra, hogy a tör utólagos jóváhag ez a határozat

hajtassék.

Steckenperd- li Bergmann et Co. ce

egyre nagyobb ke jedségnek örvend ismert hatásánál szépség gondozás talanságáért. Ez Sok legnagyobb lánál óvatosság. U a Steckenperd- U helyes nevére! — kapható gyógyszer ban, illatsze

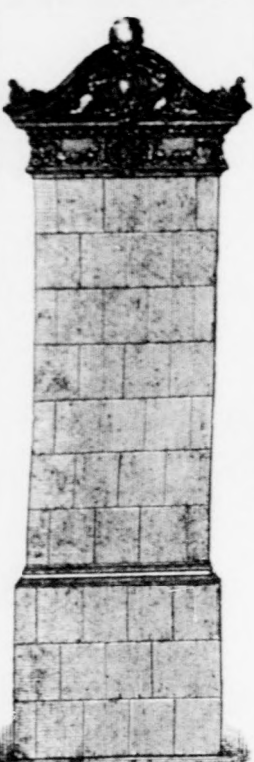
Hasonlóképen kitó illomkrémje (egy szer női kez

Menyasszo bevasárlás SÁNDOR hénemű árak, legolcsóbb

Menyasszonyi kelen
bevásárlásánál ajánljuk
SANDOR áruházának
hírnemű osztályát. E
áruk, legolcsóbb árak.

CSERÉPKÁLYHÁK

FOLYTONÉGÓ patent
betéttel, mint a folyton-
— égő vaskályhák. —

CSERÉPKÁLYHÁK világhírű Haritnuth fehér cserépből

Eperjesi CSERÉPKÁLYHÁK

márvány és gránit **SIREMLÉKEK**

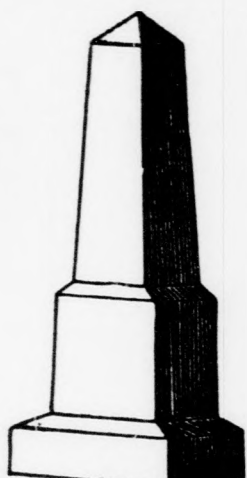
bizományi eladása.

BEHYNA ZESTVÉREK

czégnél

Sátoraljaujhely

Rákóczi-utca.

Levélbeni megkeresések kályha és sírkő ügyben kéretnek Behyna Miklós czimére
Sátoraljaujhely.

Motorbenzin. Petroleum.

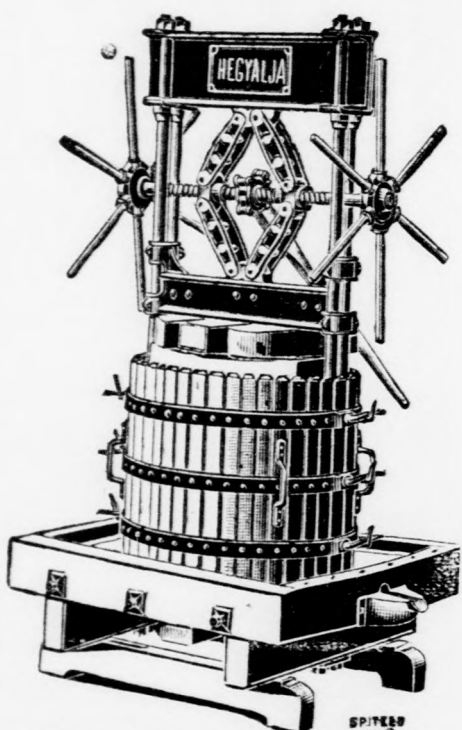
Motorüzemolaj.

Az Első Sátoraljaujhelyi Petroleumfinomító R.-T.

Sátoraljaujhelyi gyára

benzint, petroleumot és motorüzem-
olajat, az áru valamint a hordók ér-
tékének lefizetése ellenében, korlátlan
mennyiségben szállíthat, ha a vevők
az árut a gyárból szekéren elvitetik.

BORSAJTOK.

1907. évi pécsi kiállításon
aranyérem és díszoklevél.

Legjobb rendszerű
könyök szerkezetű

„ROSSUTH”
„HEGYALJA”
„MABILLE”
és „ACÉLORSÓS”

a magyar bortermelők
legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű víznyo-
másu hydraulikus kettős ko-
saru sajtók nagyüzemi préseléshez

Sajtóink főelőnye: A must sehol nem érintkezik
vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés!
A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy
ember által könnyen kezelhető.

Szőlőzúzók és boglyózók.

Legújabb aluminium kuphengerű szőlőzúzógépek.

SZILÁGYI ÉS DISKANT

gépgyára Miskolcson

Árjegyzék ingyen.

1906. Nagyvárad: I. díj. Díszoklevél.

HALTENBERGER BÉLA

ruhafestő-, vegytisztító- és gőzmosógymá-
KASSA.

Az ország ezen előnyösen ismert, legrégibb
ruhafestő-, vegytisztító- és gőzmosó gyárában
ruhák, függönyök, bármilyen
kelmék festés vagy tisztítás végett, to-
vábbá **gallérok, kézelők** s egyéb fehér-
neműek mosás és vasalásra elvállaltatnak.

Átvételi üzlet Sátoraljaujhelyben Rákóczi-u. (Róth-féle ház.)

Kristály forrásvíz

Étvágyat javít Gyomorrontást
megakadályoz. Több mint ezer
orvos ajánlja. Kapható minden
fűszer és csemegeüzletben, jobb
vendéglőben és kávéházban.

Főraktár: Kornitzer Lipót sórnagykereskedő
czégnél Sátoraljaujhelyben.
Szt. Lukács-fürdő Kútvállalat R.-T. Bpest (Buda)

Klein József

szobafestő, tapétázó és mázoló

Sátoraljaujhely

Rákóczi-utca 63. szám a.

I-só rendű modern
kivitel. Legfino-
mabb bel- és kül-
földi anyagok.

Telefon szám: 22.

Makulatura papirok

olcsó áron kaphatók

kiadóhivatalunkban

A nagyérdemű közönség
szíves figyelmébe!

Mindenféle **SIRKŐVEK**,
ugy márvány, valamint ho-
mokból legolcsóbban Siegel-
man H. Wolf nál, Sátoralja-
ujhely, Meczner Gyula-utca
3. szám alatt kaphatók. —
Minthogy nevezett cég ügy-
nőkökkel és reklámmal nem
dolgozik, ezen iparág nála
különben is csak mellékfog-
lalkozást képez, ennél fogva
a hasonló szakmájú czégek-
nél versenyképesebb. — Fi-
gyelemre méltó, hogy minden
sirkőrendelésnél a betűvésést
díjmentesen eszközöli.

Kérem a pontos címre ügyelni!

LOITSCH JÓZSEF

Felsőmagyarország egyedüli zongora és
zenehangszer raktára

KASSA, Kossuth Lajos-utca 14. sz.

Külföldi, valamint saját gyárt-
mányu zongorák, pianók, har-
moniumok, cimbalomok, valamint
az összes vonós és fuvós hang-
szerek, beszélőgépek és azoknak
alkatrészei a legjutányosabban
beszerezhetők.

Zongora javítások, hagolások szak-
szerűen végeztetnek kívánatra
vidéken is.

Állami aranyéremmel kitüntetve.

Kassai Butorkészítő Iparosok

Árucarnok Szövetkezete

mint az O. K. H. tagja

KASSA, Fő-utca 10., I. em. és Fő-utca 12.

Telefon 526.

Telefon 526.

Nagy választék háló, ebédlő, uri szobák,
szalon- és borbutorokban, előszoba- és
konyhaberendezésekben. Megrendeléseket
tervek alapján is pontosan eszközölünk.
— Szálloda és pensio berendezések.
Teljesen berendezett mintaszobák.

Állandó butorkiállítás!